

PRILOG 4.:			
OBRAZAC ISKAZA O PROCJENI UČINAKA PROPISA			
1.	OPĆE INFORMACIJE		
1.1.	Stručni nositelj:	Ministarstvo gospodarstva	
1.2.	Naziv propisa:	Nacrt prijedloga Zakona o energetskej učinkovitosti, s Konačnim prijedlogom zakona	
1.3.	Program rada Vlade Republike Hrvatske, akt strateškog planiranja ili reformska mjera:	Da/Ne: Ne	Naziv akta:
1.4.	Plan usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije	Da/Ne: Da	Naziv pravne stečevine: Direktiva (EU) 2023/1791 Europskog parlamenta i vijeća od 13. rujna 2023. o energetskej učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/1791 (preinaka)
2.	UTVRĐIVANJE PROBLEMA		
2.1.	Ovim Zakonom se prenosi Direktiva (EU) 2023/1791 o energetskej učinkovitosti u nacionalno zakonodavstvo. Određuje se cilj potrošnje energije u Republici Hrvatskoj u 2030. godini. Ovim zakon se nastoje ispraviti uočeni nedostaci postojećeg Zakona o energetskej učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14, 116/18, 25/20,32//21, 41/21 i 40/25), konkretno nedostaci u sustavu obveza ušteda energije. Opskrbljivači energijom čija je isporuka energije krajnjim korisnicima iznad praga dužni su provoditi mjere za povećanje ušteda energije. U protivnom, dužni su plaćati naknadu za neostvarene uštede energije koja se računa kao umnožak jedinične cijene naknade i visine neostvarenih ušteda energije. Visina naknade za neostvarene kumulativne obveze ušteda energije koje bi neki opskrbljivači energijom morali uplatiti Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u slučaju da ne ostvare obveze u 2030. godini mogla bi biti veća od njihovog prihoda, te ugroziti njihovu opstanak na tržištu. Stoga se predloženim izmjenama zakona predlaže niža cijena naknade a ne ulazi se u reviziju visine obveze ušteda.		
2.2.	Izvor podataka: Zakon o energetskej učinkovitosti („Narodne novine“, br. 127/14, 116/18, 25/20,32//21, 41/21 i 40/25) Podatci o ostvarenim uštedama energije koje vodi Ministarstvo gospodarstva Direktiva (EU) 2023/21791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. godine o energetskej učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/1791 (preinaka) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32023L1791 Integrirani nacionalni energetske i klimatske plan Republike Hrvatske za razdoblje od 2021. - 2030. (NECP)		
3.	UTVRĐIVANJE POSEBNOG CILJA		

3.1.	Opis posebnog cilja
	1. Prenosjenje odredbi Direktive (EU) 2023/1971 o energetskej učinkovitosti u hrvatsko zakonodavstvo. 2. Ispunjavanje obveza Republike Hrvatske u ostvarivanje ciljeva zaštite klime, naročito cilja smanjenja potrošnje energije do 2030. godine koji je određen u Integriranom nacionalnom energetskeom i klimatskeom planu 3. Borba protiv energetskeog siromaštva i pravedna energetska tranzicija 4. Smanjenje financijskih opterećenja tvrtkama u provođenju mjera za povećanje energetske učinkovitosti 5. Povećanje mogućnosti financiranja mjera za povećanja energetske učinkovitosti
3.2.	Opis svrhe propisa
	Zakon o energetskej učinkovitosti uređuje pitanja od značaja za provedbu mjera energetske učinkovitosti i energetske tranzicije prema klimatski neutralnoj Europi do 2055. godine. Ovim zakonom se zamjenjuje postojeći zakon o energetskej učinkovitosti. Uvode se novi propisi u području energetske učinkovitosti za područje strateškog planiranja, investicija, za javni sektor i gospodarstvo. Također odredbama zakona štite se i građani u opasnosti od energetskeog siromaštva. Propisuju se obveze javnog sektora za smanjenjem potrošnje energije od 1,9 % u odnosu na 2021. godinu, te se uvodi obveza energetske obnove 3,0 % ukupne korisne površine zgrada do standarda nZEB. Uvodi se obveza primjene načela „energetska učinkovitost na prvom mjestu“ prilikom izrade strateških projekata, osmišljavanju mjera politike, izradi planova energetske učinkovitosti na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, investicijskih projekata procijenjene vrijednosti više od 100 miliona eura. Uvodi se obveza Agenciji za platni promet i posredovanje nekretninama (APN) da kroz ISGE sustav prati potrošnju energije i vode, te da vodi registar javnih zgrada u Republici Hrvatskoj. Mijenjaju se odredbe o obvezi uvođenja sustava za gospodarenje energijom ili obveze provođenja energetskeog pregleda poduzeća. Uvodi se pojam energetske intenzivnog poduzeća umjesto „velikog poduzeća“. Donosi se odredba izrade Akcijskeog plana provedbe preporuka iz energetskeog pregleda i objave rezultata provedbe akcijskeog plana u godišnjim izvješćima poduzeća. Mijenjaju se odredbe kojima se propisuje obveze ušteda energije opskrbljivačima energijom u sustavu obveza ušteda energije. Uvodi se mogućnost dobrovoljne uplate novčanih sredstava u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost umjesto provođenja mjera za povećanje energetske učinkovitosti ili kupovine ušteda energije na tržištu uz obvezu Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost da prikupljena financijska sredstva plasira u projekte za povećanje energetske učinkovitosti u kućanstvima.
3.3.	Razmotrena druga moguća normativna i nenormativna rješenja
	Nenormativnim rješenjima se ne može postići namjeravani cilj s obzirom na to da se radi o materiji koja se uređuje zakonom.

	Druga normativna rješenja su moguća, ali nisu razmatrana jer su se slijedila dosadašnja zakonodavna rješenja. Direktiva (EU) 2023/1791 o energetske učinkovitosti prepoznaje drugačija rješenja od onoga koje je Republika Hrvatska prihvatila kada je donesen prvi Zakon o energetske učinkovitosti u 2014. godini.	
3.4.	Izvor podataka:	
	<i>Direktiva (EU) 2023/21791 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. godine o energetske učinkovitosti i izmjeni Uredbe (EU) 2023/1791 (preinaka) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:32023L1791</i> Internu analizu ulaganja načinio je Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Predmetna analiza prethodila je izradi teksta Zakona o energetske učinkovitosti.	
4.	UTVRĐIVANJE UČINAKA I ADRESATA	
4.1.	1. Prenošnje odredbi Direktive (EU) 2023/1791 o energetske učinkovitosti u hrvatsko zakonodavstvo. 2. Ispunjavanje obveza Republike Hrvatske u ostvarivanje ciljeva zaštite klime, naročito cilja smanjenja potrošnje energije do 2030. godine koji je određen u Integriranom nacionalnom energetske i klimatske planu 3. Borba protiv energetske siromaštva i pravedna energetske tranzicija 4. Smanjenje financijskih opterećenja tvrtkama u provođenju mjera za povećanje energetske učinkovitosti 5. Povećanje mogućnosti financiranja mjera za povećanje energetske učinkovitosti	
4.1.1.	Učinci na gospodarstvo:	Adresati:
	Učinak na energetske intenzivna poduzeća ali i na druga poduzeća zbog obveze uvođenja sustava gospodarenja energijom ili obveze provođenja energetske pregleda. Učinak na opskrbljivače energijom u sustavu obveza energetske učinkovitosti	Poduzeća – tek treba utvrditi sve obveznike, koji se utvrđuju po potrošnji energije – procjenjuje se sigurno nekoliko stotina subjekata ESCO kompanije – 20 Opskrbljivači energijom –41
4.1.2.	Učinci na održivi razvoj:	Adresati:
	Učinak zbog obveze provođenje mjera za povećanje energetske učinkovitosti i smanjivanja potrošnje energije.	Građani Mikro, mali, srednji i veliki poduzetnici.
4.1.3.	Učinci na socijalnu skrb:	Adresati:
	Obveza ostvarivanja uštede energije u energetske siromašnim kućanstvima.	Energetske siromašna kućanstva.
4.1.4.	Učinci na zaštitu ljudskih prava:	Adresati:
	Nisu utvrđeni učinci na zaštitu ljudskih prava.	Nisu utvrđeni adresati.
4.1.5.	Učinci na druga područja:	Adresati:
		Jedinice područne samouprave i veliki gradovi.

	Obveza izrade akcijskih planova energetske učinkovitosti.	
5.	ANALIZA UTVRĐENIH UČINAKA I ADRESATA	
5.1.	Analiza učinaka i adresata u području gospodarstva:	
	Učinak na energetske intenzivna poduzeća nastaje zbog obveze uvođenja sustava za gospodarenje energijom ili provođenja energetskih pregleda poduzeća. Novost koja se uvodi ovim zakonom je da tvrtke koje provedu energetske preglede moraju napraviti akcijski plan provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti i obvezu objave provedbe akcijskog plana u godišnjem izvješću o poslovanju. Ne očekuje se značajnije povećanje potreba poduzeća za stručnim kapacitetima zbog ove odredbe. Odredbe se odnose na energetske intenzivna poduzeća, koje imaju veliku potrošnju energije, a time i povezane troškove pa je izvjesno da kapaciteti koji se bave energetikom poduzeća već postoje. Osim toga, aktivnosti uvođenja sustavnog gospodarenja energijom i energetskih pregleda provode za to ovlaštene osobe, neovisne od poduzeća. Opskrbljivačima energijom u sustavu obveza ušteda energije uvodi se mogućnost dobrovoljnog plaćanja naknade za neostvarene uštede energije, kojom će opskrbljivači moći dio ili cijelu utvrđenu obvezu ušteda energije ispuniti na novoutvrđeni način kojim će imati i druge dodatne koristi. Opskrbljivačima, dodatna novo uvedena mogućnost, ne ograničava primjenu postojećih mogućnosti da sami provode dio mjera za povećanje energetske učinkovitosti ili kupovine ušteda energije na tržištu opskrbljivačima energijom. Utvrđena je nova jedinična cijena troška provođenja mjera za povećanje energetske učinkovitosti prema podacima o troškovima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za projekte povećanja energetske učinkovitosti, po kojoj opskrbljivači energijom plaćaju naknadu za neostvarene uštede energije. Jedinična naknada će biti značajno niža od postojeće jedinične naknade. Predviđa se da će dio opskrbljivača energijom dio svojih obveza ostvarivati dobrovoljnom uplatom u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost koji će se na taj način financijski rasteretiti. Jedinična vrijednost naknade za prvu kalendarsku godinu primjene ovoga Zakona iznosi 0,0413 euro/kWh, a visina naknade za neostvarene uštede energije računat će se kao umnožak jedinične cijene naknade i visine neostvarenih ušteda energije. Posredno smanjenje naknada će utjecati i na sniženje cijene po kojoj se trguje uštedama energije na tržištu. Ipak, ne može se isključiti da zbog primjene zakona neki opskrbljivači energijom neće dio troškova prebaciti na krajnje kupce svojih proizvoda.	
5.2.	Analiza učinaka i adresata u području održivog razvoja:	
	Na sve građane i poduzetnike u Republici Hrvatskoj će utjecati ovaj zakon jer je u interesu svih smanjenje potrošnje energije i zaštita klime. Očekuje se da će koristiti za građane biti veći nego za poduzetnike jer će se povećati mogućnost i opseg subvencioniranja projekata za poboljšanje energetske učinkovitosti. Poduzetnici će morati ulagati sredstva u projekte za povećanje energetske učinkovitosti i prilagoditi svoje poslovanje zbog obveza prilagodbe na energetske tranzicije, te je moguće da dio opskrbljivača energijom svoje obveze prebaci na krajnje korisnike svojih proizvoda.	
5.3.	Analiza učinaka i adresata u području socijalne skrbi:	
	Zakonom je predviđeno da se dio ušteda energije u postotku koji je određen u Integriranom energetsko-klimatskom planu ostvaruje kod energetski siromašnih kućanstava. Utjecaj zakona na socijalnu skrb može biti pozitivan ukoliko će stranke obveznice veći dio svojih obveza uštede energije ostvarivati dobrovoljnim uplatama u Fond, a prikupljena sredstva zajedno sa sredstvima prikupljenim prodajom emisijskih jedinica stakleničkih plinova bespovratnim sredstvima poticati ili subvencionirati projekti energetske obnove u energetski siromašnim kućanstvima. Utjecaj zakona na socijalnu skrb može biti pozitivan ukoliko se sufinanciraju projekti energetske obnove u energetski siromašnim kućanstvima iz financijskih sredstava koja obveznici u sustavu obveza uštede energije uplaćuju u Fond.	
5.4.	Analiza učinaka i adresata u području zaštite ljudskih prava:	
	Nisu utvrđeni učinci ni adresati u području zaštite ljudskih prava.	

5.5.	Analiza učinaka i adresata u drugim područjima:	
	Zakonom je predviđeno da se pri izradi akcijskih planova energetske učinkovitosti primjenjuje načelo energetske učinkovitost na prvom mjestu, te da se pri izradi akcijskih planova energetske učinkovitosti županija i velikih gradova izradi procjena mogućnosti izrade centraliziranog nisko-temperaturnog grijanja na njihovom području, mogućnost upotrebe obnovljivih izvora energije i planova hlađenja. Prema dosadašnjem Zakonu o energetske učinkovitosti takva obveza nije postojala, te se očekuje potreba za stručnim kadrovima za obavljanje tih zadataka.	
5.6.	Izvor podataka:	
	Izvori podataka navedeni su u točki 3.4.	
6.	SAVJETOVANJE I KONZULTACIJE	
6.1.	Savjetovanje: <i>e-savjetovanje je provedeno od 24. rujna 2025 do 23. listopada 2025.</i> Tijekom e-Savjetovanja na predmetni Nacrt prijedloga Zakona o energetske učinkovitosti, s Konačnim prijedlogom zakona u Ministarstvo gospodarstva pristiglo je 94 komentara. Od navedenog broja primjedbi, usvojeno je 57, primljeno na znanje 4, djelomično prihvaćeno 9, a odbijeno 24.	
6.2.	Konzultacije: Nakon provedenog e-Savjetovanja, Nacrt prijedloga Zakona o energetske učinkovitosti, s Konačnim prijedlogom zakona prosljeđen je na mišljenje: - Vladi Republike Hrvatske, Ured za zakonodavstvo - Ministarstvu vanjskih i europskih poslova - Ministarstvu financija - Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije - Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, - Ministarstvu zaštite okoliša i zelena tranzicije te - Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova Europske unije. Od gore navedenih institucija, Ministarstvo gospodarstva dobilo je mišljenje od: - Ministarstva zaštite okoliša i zelena tranzicije - Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije - Povjerenika za informiranje. Sve pristigle primjedbe na Nacrt prijedloga Zakona o energetske učinkovitosti, s Konačnim prijedlogom zakona su razmatrane, prihvaćene ili primljene na znanje.	
7.	ZAKLJUČAK	
7.1.	Pozitivni učinci: Očekuje se usklađenje s EU zakonodavstvom u primjene propisa iz područja energetske učinkovitosti. Očekuje se više financijskih sredstava na raspolaganju Fondu za zaštitu okoliša za sufinanciranje projekata povećanja energetske učinkovitosti. Očekuje se dobra prihvaćenost novo uvedene mogućnosti za ispunjenje obveze ušteda energije.	Negativni učinci: Općenito se očekuje potreba za kvalitetnim kadrovima koji će pripremati i provoditi projekte iz područja energetske učinkovitosti i kod poduzetnika i kod tijela područne samouprave i velikih gradova. Moguće je da će se financijski opteretiti kupci energenata iako se ne očekuje znatan utjecaj zbog provođenja zakona na njih. Moguće je da će pojedini subjekti isključivo novo uvedenu mogućnost koristiti za ispunjenje obveze ušteda energije, a da sami druge mjere za povećanje energetske učinkovitosti neće provoditi.

	Očekuje se prihvaćanje obveze uvođenja sustava za gospodarenje energijom ili provedbe energetske pregleda za „energetski intenzivna poduzeća“ umjesto za velika poduzeća kao do sada. Očekuje se manji financijski napor opskrbljivača energijom u pogledu ispunjavanja obveza koje proizlaze iz ovoga zakona.	
7.2.	Zaključak o učincima koji će proistći iz provedbe: Očekuju se pretežito pozitivni učinci zakona na opskrbljivače energijom, energetski intenzivna poduzeća i građanstvo. Očekuje se da će poduzeća koja provedu energetske pregled, pretežito pozitivno prihvatiti obvezu izrade akcijskog plana provedbe mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti te obvezu objave istoga u godišnjem izvješću o poslovanju poduzeća. U energetski intenzivnim poduzećima ne očekuje se značajno povećanje potreba za stručnim kapacitetima jer oni već postoje.	
8.	PRILOZI	
8.1	Dokumenti u prilogu:	
	Nema priloga	
9.	OVJERA ČELNIKA STRUČNOG NOSITELJA	
	Potpis: MINISTAR Ante Šušnjarić Datum: 28. studenog 2025.	

